

[Elmquist.]

der kan være forbundet med at etablere yderligere afdelinger, såsom f. eks. fremskaffelse af passende lokaler. Men jeg vil alligevel gerne bede den højtærede minister om at tage dette spørgsmål, som ministeren sikkert i forvejen har beskæftiget sig med, op til fornyet alvorlig overvejelse. Det er nemlig ødelæggende for retsvæsenet og for dansk retspleje, hvis borgerne skal vente $1\frac{1}{2}$ à 2 år — husk på, at forud for dette er gået en skriftlig udveksling og forberedelse af sagen — på at få vigtige økonomiske spørgsmål afgjort. Det mener jeg ikke, man kan være bekendt i et samfund som vort, og jeg synes, der må kunne sættes ind på at skabe en forandring.

Den største vanskelighed, en forandring støder på, er vel, efter hvad jeg kan forstå, fremskaffelse af lokaler, men også denne vanskelighed må kunne overvindes. Jeg husker, at da jeg i sin tid var minister, stod vi overfor spørgsmålet om at skulle fremskynde forræderisagerne, og det gjorde vi bl. a. ved at konstituere ekstradommere i forskellige byer, f. eks. Ålborg. Da vi kom til Ålborg, viste det sig også dér, at den vanskelighed, man fremhævede, var, at man ikke kunne fremskaffe lokaler, men det lykkedes dog i løbet af en dag, idet man ganske vist måtte nøjes med, men også kunne føle sig tilfredsstillet ved at overtage visse selskabslokaler i en af byens store restaurationer som midlertidige retslokaler for en ekstraafdeling, og derved fik man altså sat forøget fart på behandlingen af de sager, der lå indenfor distriktet. Jeg synes, det er et meget vigtigt og alvorligt spørgsmål, at borgerne ikke kan få en hurtig behandling af deres retssager, og den højtærede justitsminister vil indlægge sig meget stor fortjeneste, hvis ministeren vil prøve på i den kommende sommer at skaffe udvej for — måske kun midlertidigt — at oprette et par særlige afdelinger, så man kunne komme ind på en normal betjening af borgerne, hvor det gælder afgørelse af deres retstvister.

Der er naturligvis en udvej til, som jeg vil pege på, og det er den, at man kunne forhøje beløbet for de sager, som kan behandles ved underretterne. Det blev forhøjet i 1946, og det kunne være, at man yderligere kunne forhøje det og dermed aflaste landsretterne noget. Men jeg tror dog ikke, det vil hjælpe så umådelig meget, idet der jo vil være adgang til fra denne underrets behandling at appellere til landsretten. På den anden side tror jeg trygt, at man kunne forhøje beløbet noget; vi har en så dygtig civildommerstand her i landet, at man efterhånden trygt kan

betro den afgørelsen i første instans af sager, der drejer sig om noget større beløb, end tilfældet er nu.

Altså, højtærede justitsminister, jeg beder ministeren tage initiativet i denne sag. Jeg kender godt alle de vanskeligheder, der skal overvindes, men de kan måske overvindes, og den højtærede justitsminister vil gøre sig i høj grad fortjent, hvis der her kunne indføres ændringer.

Malchau: Jeg har i og for sig ikke ret meget at føje til, hvad der allerede er sagt såvel i folketinget som her om dette lovforslag. De store stigninger i de ordinære retssagers antal — det gælder både de civile og de kriminelle sager —, som der har været, og som formentlig kan ventes at blive af varig karakter, berettiger uden tvivl til den foreslåede udvidelse af dommernes antal ved landsretterne. Egentlig er der jo heller ikke, når man tager i betragtning de faste og konstituerede dommers antal tilsammen i dag, tale om nogen udvidelse, men tværtimod om en nedskæring. Mit parti kan tiltræde denne ændring, og det samme gælder de øvrige bestemmelser i lovforslaget angående forhøjelse af vederlag og godtgørelser til vidner, nævninger, domsmænd og syns- og skønsmand. Jeg er ikke rigtig klar over — det er måske min fejl —, hvorfor disse godtgørelsesbeløb af forskellig art skal fastsættes i retsplejeloven. Jeg mener, at de kunne bestemmes på finansloven, men nu er de engang optaget i retsplejeloven, og da jeg finder de foreslåede forhøjelser rigtige, kan jeg i et og alt anbefale det foreliggende lovforslag.

Anna Westergaard: Også fra mit partis side kan vi tiltræde det foreliggende lovforslag. Stigningen i de ordinære retssagers antal, altså bortset fra de særlige sager om landsforræderi o. s. v., er, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, meget betydelig og synes i fuldstændig tilstrækkelig grad at motivere en udvidelse af de faste dommers antal. Forhøjelsen af de forskellige i lovforslaget nævnte vederlag er højest beskeden og meget påkrævet og bliver ved at være det, synes jeg, også i fremtiden, indtil der igen sker forhøjelse. Hvis jeg har forstået den højtærede justitsministers udtalelser rigtigt om, at denne lovs virkning ikke vil blive at fremskynde sagerne, må jeg indrømme, at jeg ikke rigtigt forstår, hvad der i den henseende står i bemærkningerne til lovforslaget. Der står her:

„i hver af landsretterne vil der herefter foruden præsidenterne have 2 faste